

Beleggen in crisistijd

Online Educatiesessie

door Onno Steenbeek

UoC / EUR / APG

Webinar, 30 April 2020

Take-aways

Stick to the plan!

Niet eerder over crisis-situaties nagedacht?

- houd je aan de afgesproken regels
- herbalanceringsregels leidend

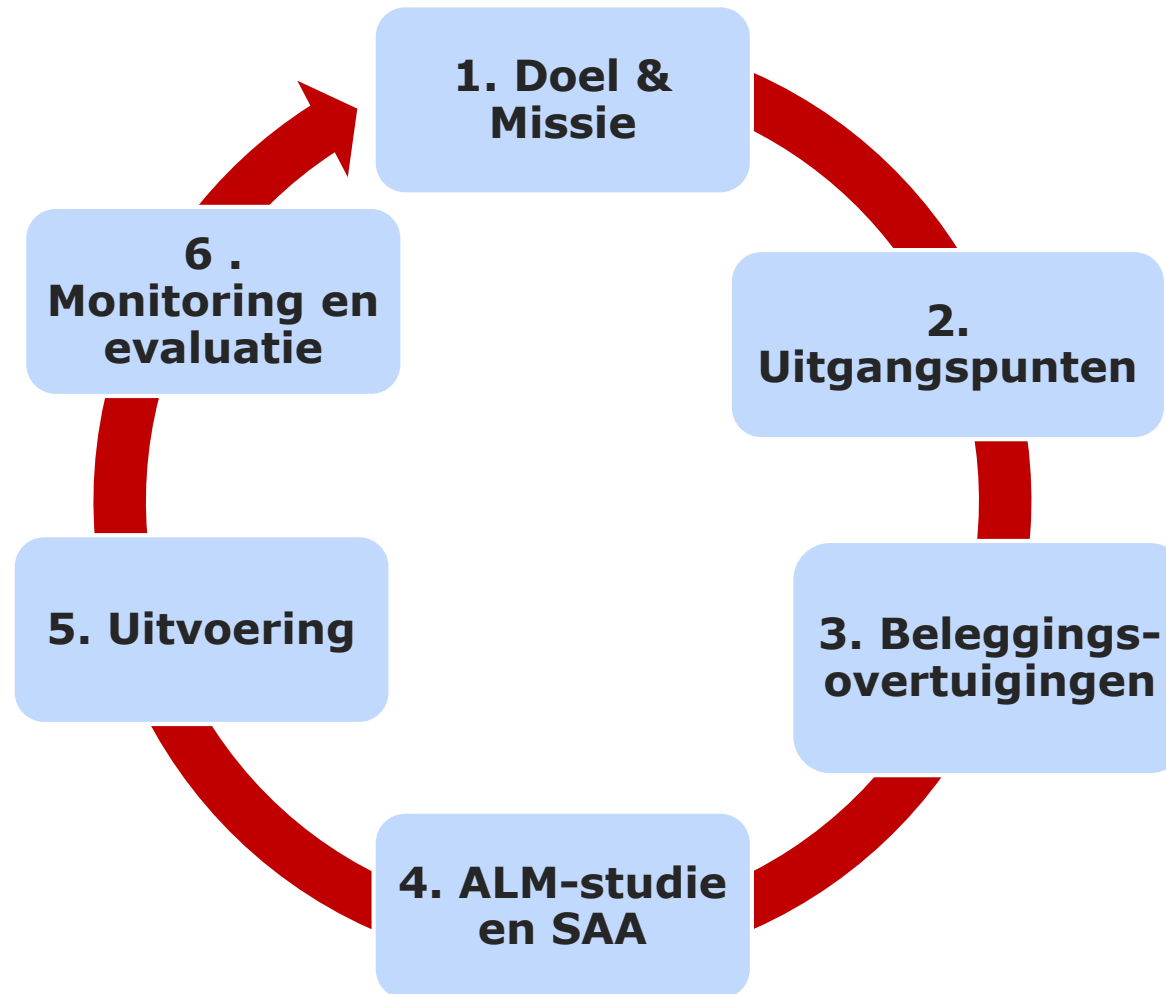
Ervaring met actief beleid? Crisisplan in de kast?

- aanpassing portefeuille o.b.v. visie
- vereist passende governance en expertise

Agenda

- Regulier beleggingsproces
- Deze crisis anders dan anders?
- LT visie t.o.v. KT marktbevingingen
- Mogelijke acties in portefeuille
- Overige acties

Regulier beleggingsproces

Beleggen voor de Lange Termijn

“Only buy something that you’d be perfectly happy to hold if the market shut down for 10 years”

Warren Buffet

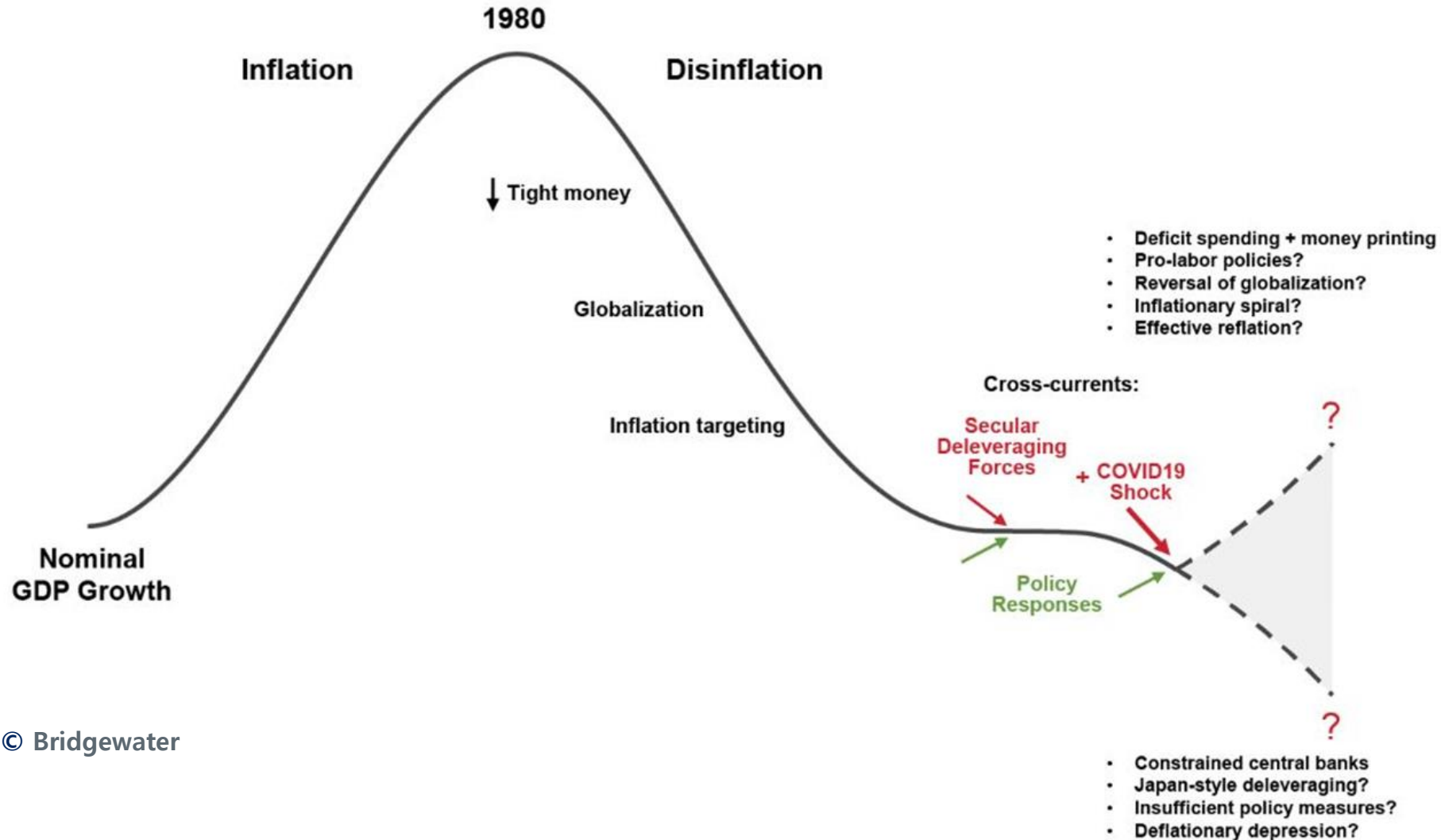
Anders dan anders?

- Wereldeconomie staat stil; markten voorzien forse recessie
- Steunmaatregelen ongekend groot, maar nog veel onzekerheid
- Niet de eerste crisis ooit, wel fundamenteel anders dan 2008

- **Vraag:** welke impact heeft dit op de verwachte rendementen van verschillende beleggingscategorieën in de portefeuille?
Absoluut en ten opzichte van elkaar?

- Hoge volatiliteit biedt kansen voor actieve managers

Impact op wereldwijde inflatie

Impact op andere variabelen

- Schuldpositie landen
- Winstgevendheid ondernemingen; onderscheid tussen sectoren
- Consumentenbestedingen (WC-papier, vakantie, nieuwe auto)
- Beleid Centrale banken
- Verschillen tussen regio's → valutakoersen
- En langere termijn: de-globalisering?

Wat kunnen we doen?

- **Niks doen:**
 - rebalancing on hold

- **Actief ingrijpen:**
 - afwijken van strategische gewichten...
 - ... binnen de afgesproken bandbreedtes
 - ... buiten de afgesproken bandbreedtes
 - impact van actief ingrijpen waarschijnlijk beperkt

Beperkingen

- **Wettelijke restricties**
 - 60/40-regel
 - Toegang tot producten (bv. derivaten) niet mogelijk/toegestaan
- **Liquiditeit van de markt**
 - Illiquide categorieën niet verhandelbaar
 - Prijsvorming sticky; werkelijke stand van zaken voorlopig niet goed in te schatten

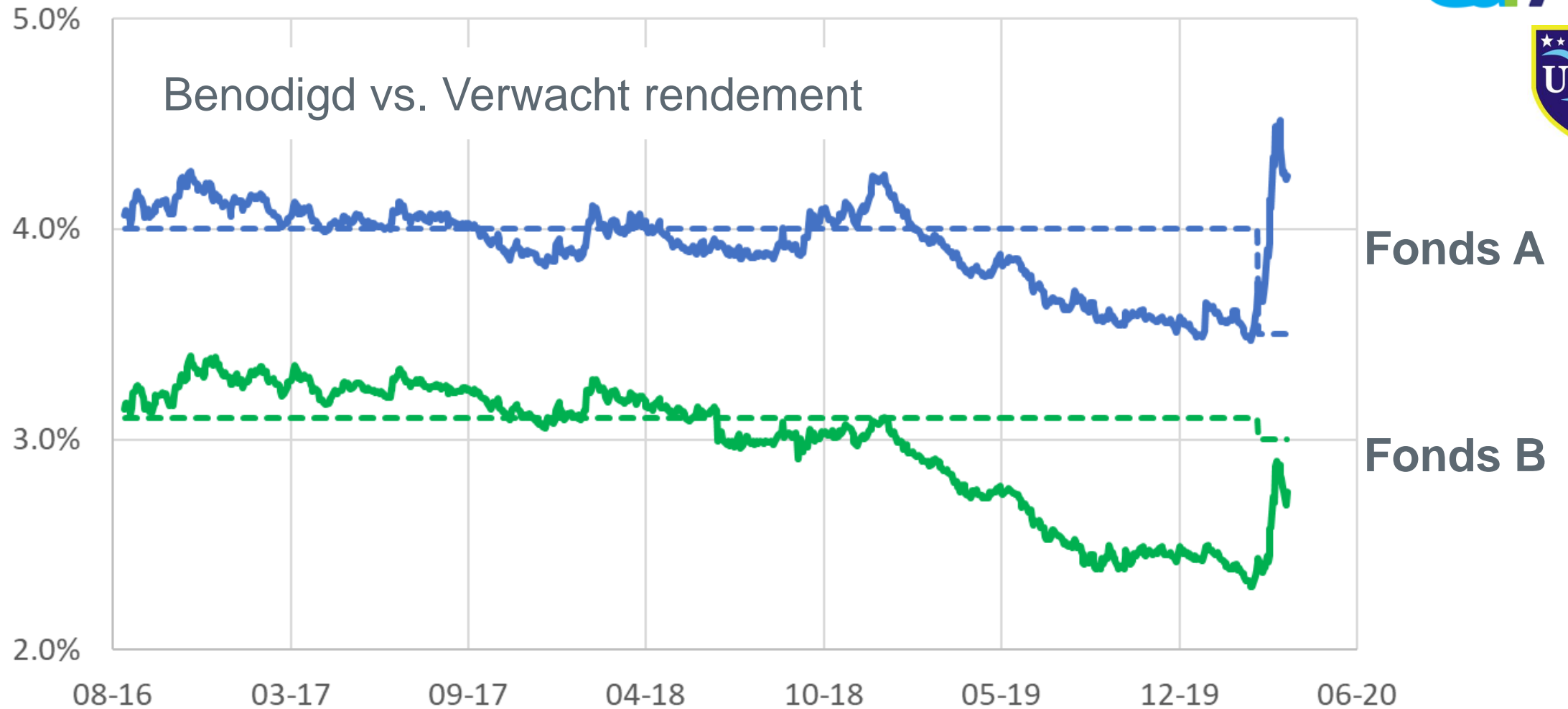
De lokale economie

- **Dubbele doelstelling:**

1. Rendement voor uitbetaling pensioenen
2. Ondersteuning lokale economie

- In NL: Formeel focus op doel 1, maar in de praktijk roep om bijdrage aan doel 2
- Jan Tinbergen: 2 doelen? → 2 instrumenten!

Overige acties: de fondsambitie

Overige acties: onder druk wordt alles vloeibaar

- Chinese woord voor crisis: “Weiji”
 - 危 → gevaar
 - 机 → kans / kantelpunt
-
- **NL na Financiële crisis 2008/2009**
 - aanpassing pensioenleeftijd per 2013

Bedankt voor uw aandacht!

Onno Steenbeek

o.steenbeek@uoc.cw